N°. 44. A°. 1830.

SURINAAMSCHE COURANT

JE MAINTIENDRAI.

Van Donderdag den 3den Junij.

SURINAME.

Militair Bureau.

Den 1sten Junij 1830.

Door Zijne Excellentie den Heere Schout bij Nacht, Gouverneur Generaal, is benoemd tot *Tweede Luitenant* bij de *Eerste Afdeeling* der Schutterij alhier, de *Sergeant Majoor* L. RUIJGERS, van dezelfde Afdeeling.

De Chef van den Staf,
R. H. ESSER.

NOTIFICATIE.

Van wege het Gemeente Bestuur wordt bij deze bekend gemaakt, dat ingevolge het geresolveerde ter vergadering van voornd. Bestuur in dato 27 Mei j. l., de prijs of taxa van het Brood tot zoolang daarin geene verandering zal worden gemaakt, is bepaald, als:

Van een Brood, moetende wegen 7 *Oncen* en 1 *Lood*, op 8 *Centen*.

Van een dito, moetende wegen 3 *Oncen* 1½ *Lood*, op 4 *Centen* en voorts, dat de prijs van het Vleesch gelaten is op den voet, als zulks bij de laatste bekendmaking is bepaald geweest.

Wordende aan alle Broodbakkers en Slagters wel uitdrukkelijk aanbevolen, zich daarna stiptelijk te gedragen, op pœne als tegen de overtreders is vastgesteld.

En is de Baljuw en Commissaris van Policie met de strekte handhaving dezer belast.

Paramaribo den 1e. Junij 1830.

De Fung. Secretaris,
G. S. DE VEER.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 1sten dezer, de Nederlandsche Sloep *Anna*, Kapt. JOHN JAMES SIMMONS, van *St. Eustatius.*

UITGEZEILD.

Den 28sten Mei, de Nd. Am. Brik *Fair Trader*, Kapt. DAVID L. LECRAW, naar *New Burry Port*; lading: 163 vaten Malassie.

BURGERLIJKE STAND.

Gedurende de maand Mei 1830 zijn geboren:

Van het Mannelijk geslacht 10 personen.
» » Vrouwelijk » 19 »
29.

OVERLEDEN.

Van het Mannelijk geslacht 11 personen.
» » Vrouwelijk » 8 »
19.

Gehuwd: 1 paar.

TE PARAMARIBO OVERLEDEN GEDURENDE DE MAAND MAART 1830.

Den 1sten, *Adriaan van Negreb*, oud 45 jaren en 7 maanden.

Den 6den, *Pieter van Geenen*, oud circa 39 jaren.

Den 7den, *Philip Rijnhard*, oud 45 jaren.

Den 13den, *Saratje Wilhelmina Thoma*, dochter van *Johanna Louisa Frederica Klijn*, oud 9 maanden.

Idem, *Jacoba Amalia*, dochter van *l'Esperance* van *Saraatje van Martini*, oud 5 dagen.

Den 14den, *Rachel Torres*, Huisvr. van *Moses Henriques Cotino jr.*, oud 45 jaren.

Den 18den, *John Pegg, Oliver Keen*, oud 20 jaren en circa 4 maanden.

Den 20sten, Vrouwe *Christina Carolina Isabella Steffens*, Huisvr. van den Heer *H. Klint*, oud circa 38 jaren.

Idem, *Johanna Carolina*, dochter van *J. H. Zeegelaar*, oud 10 jaren en 6 dagen.

Idem, *Salomon*, zoon van *Jacob Salomon Samson*, oud 6 dagen.

Den 21sten, *William Barr*, oud 34 jaren.

Den 22sten, *Daniel Bartholomé Claude Brousson*, oud . . . .

Den 23sten, *Abr. Moz. Jessurun*, oud 57 j.

Den 24sten, *Hanna*, dochter van *Samson Mezes van West*, oud 1 j., 4 m. en 6 d.

Den 25sten, *Elisabeth Johanna Helena Hubner*, Huisvr. van *C. N. Goede*, oud 41 jaren, 9 maanden en 16 dagen.

Den 26sten, *Andries Thieler*, oud 25 jaren.

Idem, *Antje van Franke*, oud 25 j. en 8 m.

Den 28sten, *Wilco Pieter Wilkens*, oud 35 jaren en 9 maanden.

Den 31sten, *Jacob Gabaij Fonseca*, zoon van *Abraham Gabaij Fonseca*, oud 15 jaren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS *den 12 Maart.* Aan alle zijden wordt gearbeid voor de onderneming tegen Algiers.— Onder de ingebragte bezwaren telt men de moeilijkheid der landing, en de noodzakelijkheid, om zich daartoe te bedienen van de barkassen der oorlog schepen, die niet minder dan 3 voeten waters zouden vereischen. Om daaraan te gemoet te komen, is in Toulon last gegeven, om 55 plat gebodemde vaartuigen te vervaardigen, van welke ieder 150 man moet kunnen bevatten. Er zijn voorts aldaar bevolen ontvangen, om al wat mogelijk was, in te spannen, ten einde de expeditie tegen het eind van April in gereedhied te brengen.

Een bijzondere brief uit Marseille van 8 Maart behelst de navolgende bijzonderheden: »Dezer dagen zijn alhier onderscheidene koopvaardij-vaartuigen aangenomen, ten bedrage van eene scheepsruimte van 18000 lasten, voor drie maanden, tegen 32 fr. het last, doch onder verband, dat, zoo het gouvernement de schepen *na verloop van een korten tijd* mogt afzeggen, hetzelve, tegen betaling van anderhalve maand huur, ontslagen zoude zijn. Deze korte tijd verstreken zijnde, moeten de reeders voor hunne equipagien zorg dragen;— iets, 't welk, uithoofde der heffing van de zeelieden voor de dienst des Rijks, niet gemakkelijk zal vallen.— Voorts stelt zich het gouvernement verantwoordelijk voor alle schade.

»De meening zijn, ten aanzien dezer onderneming tegen Algiers, steeds verdeeld, en, in weerwil van 's Konings aanspraak, welke van die aangelegenheid wordt gewaagd, niet gevestigd. De zeemagt koopt steeds leeftogt aan; de landmagt nog niet.— De regimenten, tot de expeditie bestemd, zullen twee marsch-battiallons leveren; aan verscheidene zal de noodige manschap daartoe ontbreken, en sommige moeten uit de noordelijke departementen herwaarts trekken, zoo dat men zich voorstelt, dat de expeditie in geen geval voor 15 Junij gereed zal kunnen zijn."

Het gerucht wil, en de ministerielen herhalen het, dat geene manschappen van de garde tot de expeditie zullen worden gebruikt.— Sommigen meenen, dat, bijaldien de dey van Algiers, onderrigt, dat Z. M. de Koning den aanval op zijnen roofstaat plegtstatig heeft aangekondigd, en alzoo overtuigd, dat het in de daad allezins ernst daarmede zoude worden, in tijds nog het hoofd in den schoot legde, het gouvernement zich wel met eene luisterrijke voldoening zoude willen te vrede houden, en zich alzoo eene min of meer gewaagde onderneming en zware onkosten besparen.

Den 13 Maart. Het schijnt, dat de beruchte *Madrolle* de geen is, die als de steller moet worden aangemerkt van de memorie, welke dezer dagen zoo veel reden tot opspraak heeft gegeven. Intusschen hebben verschiedene personen, op welker voordeelig getuigenis hij zich heeft beroepen, zich verontschuldigd. Het ministerieel blad verzekert, dat de voorzittende minister geenszins heeft geweten, dat de memorie aan hem was opgedragen, of de uitgave van dezelve, met de opdragt, heeft veroorloofd.

Omtrent het adres van antwoord der gedeputeerden is nog niets naders bekend, en men verzekert thans stellig, dat het maandag in committé-generaal zal worden voorgesteld.— De kortstondigheid van het gehoor des heeren *Royer Collard*, president der kamer, bij Z. M. den Koning, is den constitutionelen niet ontgaan. Zij meenen, dat het ministerie, ook bij een vijandig adres, zal volhouden en afwachten, of de gedeputeerden eene dadelijke weigering van geldmiddelen op hetzelve zullen laten volgen.

— Naar luid van officiele berigten hebben de troepen, welke afgezonden waren, om de fransche bezittingen op de kust van Madagascar te beschermen, en voor het vervolg te bevestigen, de inboorlingen des lands, en wel bijzonder de Ovas, in de laatste dagen der maand October 1829 herhaalde malen geslagen, en ten laatste genoodzaakt, een tractaat te sluiten, in 't welk de regten van Frankrijk op de bezette punten bepaaldelijk worden erkend. In afwachting, dat de Koningin, die te Emirne resideert, dat tractaat voor den 31sten December zoude goedkeuren, had men een wapenstilstand tot stand gebragt.

Den 14 Maart. Alle de personen, welke in de *memorie aan 's Konings raad* genoemd zijn, als hebbende dezelve goedgekeurd, hebben openbaar verklaard, dat zulks bezijden de waarheid is. Sommige erkennen, dat zij gedeeltelijk de daarin voorkomende beginselen zijn toegedaan;— andere dat zij den inhoud slechts ten halve hebben gekend, doch alle, dat zij er geenszins hunne goedkeuring aan hebben gegeven.— De heer *Madrolle*, die in dezen de pen heeft gevoerd, is de eenige, die zich nog niet heeft verklaard.— De liberalen houden vol, dat de memorie een getrouw verslag behelst van de beginselen der monarchalen, doch meenen, dat het protest der bedoelde personen alleen moet worden toegeschreven aan den ongunstigen indruk, welken het geschrift ook bij de meest bedaarde lieden der beide partijen heeft gemaakt. — De *Moniteur* verwerpt de maatregelen, bij de memorie voorgesteld, *als geheel in strijd met de bestaande wetten.*

Men weet nog niets stelligs van het ontwerp van het adres, 't welk morgen in eene geslotene vergadering aan de gedeputeerden moet worden voorgesteld.

Het ministerieel blad meldt heden, dat Z. M. in den raad van ministers heeft voorgezeten, bij welken de *Dauphin* is tegenwoordig geweest en alleen de minister *de Courvoisier* heeft ontbroken.

— Een der liberale bladen verzekert, dat honderd jonge lieden, op eigene kosten uitgerust, de expeditie tegen Algiers zullen bijwonen, en dat dezelve de kern zullen vormen van de opvolgers der Malthezer-ridders.

(*Haarl. Courant.*)

DUITSCHLAND.

FRANKFORT *den 16 Maart.* Uit Ancona wordt den 26sten Februarij het volgende gemeld: »Onze tijdingen uit Griekenland loopen tot het einde der vorige maand. Zij luiden niet zeer gunstig omtrent deszelfs inwendigen toestand, daar de onzekerheid, waarin men ten aanzien van den uitslag der conferentien te Londen verkeerde, tot velerlei geruchten aanleiding gaf, welke de stelling van den graaf *Capo d'Istrias* uiterst moeijelijk maakten. Men zegt, dat hij de admiraals der bemiddelende mogendheden overgehaald heeft, om daaromtrent aan hunne hoven verslag te doen; terwijl hij tevens aan de gezanten te Konstantinopel eene nota heeft gezonden, waarbij de toestand van Griekenland uitvoerig wordt beschreven, en de noodzakelijkheid betoogd, dat deszelfs betrekkingen jegens

de Porte en de overige mogendheden zoodra mogelijk bepaald, en Candia en Samos bij den nieuwen staat ingelijfd worden. Overigens zou de president daarin eenigermate den wensch te kennen gegeven hebben, om op zijnen tegenwoordigen post te mogen blijven.

— Bij de laatste overeenkomst der drie mogendheden, ten aanzien van Griekenland, is bepaald, dat, zoodra dezelve ter kennis van de belanghebbende partijen is gebragt, de staat van vrede een aanvang zal nemen, en de onderdanen der beide landen wederzijds, wat de regten van handel en scheepvaart betreft, zullen behandeld worden als die der rijken, welke met de Ottomansche Porte en Griekenland in vrede leven. De Ottomansche Porte en de Grieksche regering zullen voorts onverwijld eene algemeene en volkomene amnestie behooren te verleenen. De acte van amnestie der Porte zal inhouden, dat in haar geheele rijk geen Griek van zijn eigendom beroofd of op eenigerlei wijze verontrust zal worden, omdat hij aan den opstand van Griekenland deel genomen heeft. De acte van amnestie der Grieksche regering zal gelijke bepaling behelzen, ten behoeve van alle Muzelmannen of Christenen, welke tegen hare zaak partij genomen hebben, en bovendien nog verkondigen, dat zoodanige Muzelmannen, die op het grondgebied en de eilanden, welke bij Griekenland gevoegd zijn, willen blijven wonen, aldaar met hunne huisgezinnen volkomene veiligheid genieten zullen. De Ottomansche Porte zal aan de zoodanigen van hare Grieksche onderdanen, die het Turksche rijk wenschen te verlaten, eenen termijn van een jaar toestaan, om hunne bezittingen te vervreemden en het land te verlaten. De Grieksche regering zal aan zoodanige ingezetenen van Griekenland, die naar het Turksche rijk wenschen te verhuizen, dezelfde vrijheid verleenen. De Grieksche krijgsmagt te land en ter zee zal onverwijld ontruimen het grondgebied, de vestingen en eilanden, welke zij buiten de thans bepaalde grenzen van Griekenland bezet heeft. Insgelijks zal de Turksche krijgsmagt, welke grondgebied, vestingen en eilanden bezet heeft, welke binnen die grenzen gelegen zijn, dezelve mede ten spoedigste verlaten en achter die grenslijn terugtrekken. Elk der drie verbondene hoven zal de bevoegdheid hebben, om deze bepalingen te waarborgen.

(*Arnh. Courant.*)

ADVERTISSEMENTEN.

Ingevolge het 18den artikel der instructie en ordonnantie voor de *Algemeene Wees- Desolate- en Onbeheerde Boedels Kamer*, geëmaneerd, worden door mij Eerste Commies, op authorisatie van de Commissie tot de zaken van opgemelde Kamer, gedagvaard, de Krediteuren van de solvente Boedels: G. M. NIEL, F. WöRNLE, L. RODENBROEK, MARTEN BRUNJE, en HUGH PATERSON; en van de insolvente Boedels: B. VAN AS, SARA NORMAN, laatst Wed. J. W. RAATGEVER, H. E. VIEIRA, L. LEVASSEUR (en daaraan behoord hebbende Plantagie *Anna Maria*); G. H. WANTINCK, W. MAIJN, en J. MURPHIJ, om binnen *drie* weken na dato dezes, te compareren ter voormelde Kamer, ten einde aldaar te examineren de staat en beschrijving van voormelde solvente boedels, en van voorschrevene insolvente boedels, de staat en beschrijving, mitsgaders rekening en verantwoording van dien, met de boeken, charters en papieren tot dezelve specterende, als mede de opgegevene pretentien der Krediteuren met derzelver verificatoiren, en voorts binnen den tijd van *zes* weken na de laatste advertentie, op het een en ander hunne schriftelijke debatten of oppositien, met bijvoeging van nadere stukken, is het nood onder ampliatie Inventaris, ter Kamer te fourneren, op pœne van daarvan verstoken te zijn.

Paramaribo den 26 *Mei* 1830.

J. DE HEIJDER,
1sten Commies.

2de Advertentie.

N. L. BRAAM, Exploiteur bij den Hove van *Civile en Criminele Justitie dezer Kolonie*, zal op Vrijdag den 4 Junij 1830, des morgens de klokke negen uren, ter Kastelenije van het Hof van *Civile en Criminele Justitie*, publiek bij Executie verkoopen:

Het HUIS en ERF, staande en gelegen aan de *Heeren Straat*, bekend onder La. B. No. 67; aankomende JAN HENDRIK FRANKE.

Het HUIS en ERF, staande en gelegen aan de *Oude Oranje Tuin*, La. B. No. 163; aankomende DUKE WELCH.

Paramaribo den 28 *Mei* 1830.

PARAMARIBO, 3 *Junij* 1830.

Het Engelsch Punt-Anker, zwaar plus minus 700 Nederlandsche ponden, hetwelk op den 23 April ll. *voor* de Platte Brug is gevischt, en waarvan advertentie gedaan is in de Couranten ter dezer Drukkerij, gedurende dit jaar, uitgegeven onder No. 34, 36 en 38, tot heden niet gereclameerd zijnde; zoo is de ondergeteekende voornemens hetzelve Anker, hetwelk inmiddels ter bezigtiging aan het Hoofd-Magazijn ligt, op aanstaande Dingsdag den 8sten dezer maand, door den Vendu Meester M. A. SALOMONS, ten huize van voormelde Vendu Meester, des morgens om 9 uren, publiek te doen verkoopen, voor rekening van dien het mogte aangaan.

De Haven Meester,
R. H. ESSER.

De ondergeteekenden hebben per het Schip *de Drie Gebroeders*, gevoerd door Kapt. H. K. RUIJL, ontvangen, het volgende, als:

Osnabrugsche- Vlaamsche- en Huismans Linnens, Haarlemmer Gingans, Bonten, Salempoeris, Neger Duffels, Waakrokken, Schotsche Mutsen en alle verdere benodigdheden tot uitdoeling voor Plantagien.

Een compleet assortiment Engelsche Gereedschappen voor molenmakers, timmerlieden, schrijnwerkers en metzelaars.

IJzere Hoepels, Spijkers in soorten, Dreggen en Ankers, Slijpsteenen, Platlood, Zink, Sloten in soorten, houte en ijzere Schoppen, Houwelen, Houwers, Axen in soorten, Breeuwwerk, extra groote ijzere Potten, Wannen, Zeeften, kopere Suiker Lepels en Schuimers, Koorn- en Koffijmolen en diverse andere Plantagie behoeften.

Alle soorten van Koperwerk voor kasten, chiffonières, secretaires en ladetafels.

Witlood, Lijn Olie en alle mogelijke soorten Verfwaren, groot en klein Mediaan- ordinair en Mediaan Post- Velin- en- zwaar Propatria Papier, en alle verdere Kantoorbehoeften.

Extra fraaije Balkleedings, wit en rosé Satijn, gewerkt en effen Gaas, breede Tules, Ceintures, Krippen, Kamerdoek, Italiaansche Strooheeden en verschillende goederen meer, welke zij de eer hebben, hunne vrienden en begunstigers tot zeer billijke prijzen aantebieden.

VAN GELDER & SILAS.

De Neger Jongen genaamd JAN, toebehorende den ondergeteekenden, sedert drie dagen weggeloopen zijnde, zoo wordt een ieder uitgenoodigd, denzelven geene schuilplaats te verleenen, maar hem aan te houden, en tegens het gewone vanggeld te bezorgen bij

N. G. VLIER.

Paramaribo den 2 *Junij* 1830.

Ontvangen per Kapt. H. K. RUIJL het Schip *de drie Gebroeders*: Gras Boter in 14 ℔s. vaatjes, nieuwe Aardappelen, Worst en Hoofdkaas in vaatjes, kisten van 24 flesschen Genua Olie, Patent- en Lijn Olie in namen, kelders gedroogde Vruchten, Jenever in dubb. en kleine kelders; nog voorradig: Beste Madera- Rode- Rinsche- Muscaat- en andere Wijnen, Liqueuren, Cognac, witte en roode Brandewijn, veleerhande soorten IJzerwaren en Plantaadje behoeften.

Paramaribo den 29 *Mei* 1830.

DE MEZA & B. VAN EMDEN.

Mengelwerk.

EEN TOT DUSLANGE ONGEDRUKTE BRIEF VAN BONAPARTE AAN TALMA.

(*Mémoires et Souveniers d'un Pair de France, Exmembre du Sénat conservateur. Paris, 2 Vol.* 1829.)

Navolgende Brief moge ten blijk verstrekken, in welk eene vertrouwelijke betrekking BONAPARTE met TALMA stond, en tevens, in welke pijnlijke omstandigheden eerstgemelde zich vóór den marsch naar *Italië* bevond. (TALMA had de rol van *Nero*, in *Britannicus*, met ongemeenen bijval gespeeld, en BONAPARTE *Toulon* ingenomen, toen de Brief werd geschreven.)

„Ik heb als een leeuw voor de Republiek gevochten, lieve TALMA! en, tot loon daarvoor, laat men mij van honger sterven. Mijne hulpbronnen zijn alle uitgeput. De ellendeling AUBRY (*) laat mij op het drooge zitten, in stede van mij iets te doen te geven. Ik gevoel in mij de kracht, de Generaals SANTERRE en ROSSIGNOL den voet te ligten; maar nog in de *Vendee* noch ergens elders vindt men een plekje, om mij te gebruiken. Gij zijt gelukkig. Uwe faam is van niemand afhankelijk. Twee uren, op de planken doorgebragt, brengen u voor de oogen van het Publiek, dat over den roem beschikt. Wij, soldaten, moeten een veel grooter schouwtooneel zoeken, en men vergunt ons niet altijd, dit te betreden. Klaag dus niet over uw lot. Blijf op uw theater; wie weet, of ik immer weêr op het mijne verschijne. Ik heb gisteren MONVEL gezien, een toonbeeld der vriendschap. BARRAS doet mij fraaije beloften; maar, zal hij die gestand doen? Ik twijfel. Terwijl ik zulks moet afwachten, is mijn laatste stuiver gevlogen. Kunt ge mij niet met eenige daalders helpen? Ik zal ze niet afslaan, en beloof u de teruggave, zoodra ik met mijnen degen het eerste Koningrijk verover. Ach, lieve Vriend! hoe gelukkig waren niet de helden van ARIOSTO! Zij hingen van geen Oorlogsminister af. — Vaarwel!

Geheel de uwe
BONAPARTE."

DE LONDENSCHE TABAKSDOOS.

Aardig is de toepassing, welke, in eenige koffijhuizen te *Londen*, tot spijt dier tabakrookers, die gaarne eene pijp om niet stoppen, van de werktuigkunde wordt gemaakt op de tabaksdoozen of bossen. In *Engeland* wordt meerendeels alleen door vreemdelingen, soldaten, matrozen en de geringere klassen gerookt, en dus juist niet in de voornaamste koffijhuizen, maar slechts in de mindere, alwaar dan, tot derzulken gerijf, nog bijzondere *smokingrooms*, of rookvertrekken, voorhanden zijn. Maar de *Engelschman* is niet gewoon, pijp en tabak bij zich te dragen, gelijk de *Hollander* zijne tabaksdoos, de *Duitscher* den geheelen toestel, en de *Hindoo* zijne beteldoos medevoert. De (*Hollandsche*) aarden pijp krijgt men van den waard; maar de tabak staat op de tafel in eene geslotene blikken bos. Voor eerstgenoemden was het weleer even omslagtig als onzeker, het bedrag van elke gestopte pijp (een *penny*, d. i. 5 centen *Holl.*) van elken rooker te innen. Maar zie! daar viel een werktuigkundig Genie onder de koffijhuishouders op een hulpmiddel, dat weldra navolgers vond. Thans is er, midden in het vertrek, eene tabaksdoos geplaatst, welke eene bijzondere afdeeling, met eene opening daarin, heeft, gelijk eene armenbos, waar juist een *penny* doorgaat. Van binnen, tegen de opening, is een hefboompje, welks ander eind met den grendel, die het deksel der doos sluit, in verband staat, en zóó ingerigt, dat alleen het gewigt van een *penny*, en geen ligter, dezelve doet opengaan. Wil men nu zijne pijp stoppen, dan werpt men er een *penny* in, het deksel springt open, en men heeft, wat men verlangt. Doch meent iemand zulks met een halve *pennij* te klaren, zoo wordt het bedrog terstond gestraft; de doos blijft, daar het gewigt voor den hefboom te ligt is, onverbiddelijk gesloten, en hij moet nog een heele *penny* offeren; want een tweede halve opent haar zoo min als een derde, wijl het geldstuk niet op den hefboom liggen blijft. Het *egoïsmus* des *Engelschmans* doet het werktuig volkomen beantwoorden aan deszelfs doel. Hij denkt: „Ik heb betaald; een ander mag ook betalen!" en hij klapt de doos altijd weêr digt.

(*Overgenomen.*)

(*) Toen Minister van Oorlog.

Te PARAMARIBO bij J. J. ENGELBRECHT.